

[H. P. Hansen (Sorø A.)]

i den socialdemokratiske Presse har forstaaet, at i den for vort Land saa vanskelige Tid maa ogsaa Arbejderklassen bringe sit Offer. Det er den villig til, men den mener, at Byrden nu er blevet for stor. Regering og Rigsdag maa derfor efter min Mening søge at mildne Kaarene for den Del af Befolkningen, der stærkest mærker Tidens haarde Tryk.

Knud Kristensen: Den højtærede Socialminister henviste til en Udtalelse, som en konservativ Mand havde fremsat i Københavns Borgerrepræsentation, i Anledning af en ganske kort Bemærkning, jeg havde rettet til den højtærede Minister angaaende hans Taler, før han blev Minister. Jeg ser ikke, hvordan en konservativ Borgerrepræsentants Udtalelser skulde være et Argument imod en Bedømmelse af den højtærede Socialministers tidligere Udtalelser. Hans Hensigter og Formaalet med hans Arbejde har jeg ikke udtalt mig om, uden for saa vidt det giver sig Udtryk enten i Handlinger eller i positive Udtalelser. Hvad jeg har sigtet til, var, at den højtærede Socialminister efter min Mening som Formand for De samvirkende Fagforbund ofte stillede Spørgsmaalet noget ensidigt op ved at forklare Arbejderne, at de var saadan omtrent de eneste, der led noget virkeligt Afsavn i disse vanskelige Tider. Men i øvrigt var mine Ord en Henstilling til den højtærede Socialminister, som jeg altsaa kan forstaa han har læst, og saa maa vi se, hvad Hensyn han vil tage dertil.

Det ærede Medlem Hr. H. P. Hansen (Sorø A.) søgte nu at forklare eller jeg kan godt sige mildne Tonen i sine Udtalelser fra forleden Dag. Tonen i Dag var en helt anden end den, han brugte forleden Dag, og som bekendt er det Tonen, der gør Musikken; derfor har den ogsaa nogen Indflydelse paa, hvordan Udtalelser opfattes; den fortæller noget om, hvordan det Sindelag er, som ligger bag ved Udtalelserne. Men der er jo ikke nogen Grund til at gaa ret meget ind paa, hvad det ærede Medlem sagde, for det staar jo i Rigsdagstidende, og alle ærede Medlemmer, der interesserer sig for det, kan se det der. Men for at det ærede Medlem dog ikke skal være helt uvidende om, hvad det er, jeg har tænkt paa — hvis han ikke selv har opdaget det —, skal jeg gerne fremhæve nogle ganske enkelte Punkter, som jeg syntes var karakteristiske for en meget stor Del af det ærede Medlems første Tale.

Det ærede Medlem talte om Landar-

bejderlønningerne og kritiserede, at de ikke var forhøjet, og deroverfor stillede han en Landmand, som meget vel havde Raad til at betale, for han havde 110 000 Kr. i Indtægt. Mener det ærede Medlem, at det er et Billede af de virkelige Forhold, naar man opstiller som et almengyldigt Udtryk for, hvad der foregaar, at en Landarbejder faar knap nok 10 Kr. om Dagen, og Landmanden, som skal betale ham denne Løn, har 110 000 Kr. om Aaret? Og mener det ærede Medlem, at dette Forhold har været Grundlaget for Afgørelsen fra Formandsskabets Side?

Det er et i højeste Grad fortegnet Billede. Men man maa faa det Indtryk, at det ærede Medlem vil opstille dette Tilfælde som noget almengyldigt; for hvorfor skulde det ærede Medlem fremhæve et saadant Forhold, hvis han ikke mente, at det var Udtryk for noget alment? Det er akkurat, som om nogen vilde staa op og sige: her er en Husmand, han har ikke 10 Kr., maaske ikke mere end 5 Kr. om Dagen i Gennemsnit, og her er en Grosserer i København, som maaske har 200 000 Kr.; hvad Rimelighed er der i, at han skal levere Smør til denne Grosserer, uden at han maa faa de Forhøjelser af Smørprisen, som der er Tale om? Den Udtalelse, som det ærede Medlem her har fremsat, kan efter min Mening kun virke villedende, idet den vil blive opfattet som karakteristisk for Forholdet i Almindelighed.

Endelig rettede det ærede Medlem ogsaa en temmelig stærk Kritik mod Landkommunerne kontra Bykommunerne med Hensyn til Boligbyggeri og sagde: hvad har de gjort? Det fremgik, synes det mig, af det ærede Medlems Udtalelser, at han troede, at det, som var afgørende for, hvor Folk flyttede hen, var, hvor man byggede Huse. Mon det nu alligevel ikke er omvendt, at der, hvor Flok flytter hen af en eller anden Grund — erhvervsmæssig Grund eller anden Grund —, er det, der bliver Brug for Huse? Det er ikke saadan, at naar man bygger nogle Huse ude paa Heden, faar man Folk til at flytte derud. Hvis det ærede Medlem mener, at dette er Udtryk for en større social Forstaaelse, saa vil han komme til det Resultat, at de Byer, som er vokset mest og derfor har bygget flest Huse, er dem, der er mest socialt forstaaende. Men det, som formentlig maa være Opgaven for en Kommune, er, i den Udstrækning, hvor der ikke er tilvejebragt Huse ad privat Vej, at træde hjælpende til, men ikke det ud i det blaa at give sig til at bygge Huse, uanset om der er Efterspørgsel derefter eller ej. Jeg tror dog, og